

กฎกระทรวง

กำหนดความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑๕/๑) และมาตรา ๕๗ ฉ (๗) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารของผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๓ ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของรถ หรือเพิ่มสิ่งหนึ่งสิ่งใดเข้าไป ซึ่งน่าจะเป็นอันตรายแก่การขับรถหรือการโดยสาร

(๒) ในกรณีเป็นรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง ต้องใช้รถที่ผ่านการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ รวมทั้งการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง หรือกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง แล้วแต่กรณี

(๓) ต้องให้คนโดยสารขึ้นนั่งประจำที่ให้พร้อมก่อนเคลื่อนรถ

(๔) ต้องให้คนโดยสารซึ่งนั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับรถร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งเพื่อป้องกันอันตรายในขณะโดยสาร

(๕) ไม่บรรทุกสิ่งของไปกับคนโดยสาร เว้นแต่เป็นสัมภาระของคนโดยสารที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในการขับรถและการโดยสาร

(๖) ดูแลคนโดยสารให้ได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ในระหว่างการโดยสาร และในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจะต้องให้ความช่วยเหลือตามสมควร

(๗) ไม่ขับรถในลักษณะประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(๘) ไม่ใช่โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะขับรถ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยผู้ขับไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

(๙) ไม่กระทำการอันควรขายหน้าต่อหน้าธารกำนัล หรือกระทำการลามกอย่างอื่นไม่ว่าจะกระทำด้วยตนเอง หรือกระทำด้วยสื่อหรือวัสดุใด ๆ อันทำให้ปรากฏความหมายในทำนองเดียวกัน

(๑๐) ต้องดับเครื่องยนต์ทุกครั้งขณะเต็มเชื้อเพลิง

(๑๑) ต้องลงจากรถและแจ้งให้คนโดยสารลงจากรถโดยให้รออยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย ขณะเต็มเชื้อเพลิง

ข้อ ๔ ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามข้อ ๓ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) และ (๑๑) โดยอนุโลม

(๒) จัดให้มีหมวกนิรภัยที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะโดยสาร ไว้สำหรับให้คนโดยสารสวมในขณะโดยสาร โดยจะต้องรักษาความสะอาดของหมวกอยู่เสมอ

(๓) ไม่ใช่โทรศัพท์เคลื่อนที่ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์สื่อสารอื่นใดในขณะขับรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

ข้อ ๕ ในการรับจ้างรับส่งนักเรียน ผู้ขับรถสำหรับรถยนต์ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งต้องเป็นผู้ไม่มีประวัติเสียหายอันเกิดจากการขับรถมาก่อน และต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามข้อ ๓ โดยอนุโลม

(๒) จัดให้มีเครื่องหมายหรือแผ่นป้ายพื้นสีส้มขนาดกว้างไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าเซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่าหกสิบเซนติเมตร มีข้อความว่า “รถโรงเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำความสูงไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าเซนติเมตร ติดไว้ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถ เพื่อให้สามารถมองเห็นข้อความได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าห้าสิบบเมตร

(๓) จัดให้มีไฟสัญญาณสีเหลืองอำพันหรือสีแดงปิดเปิดเป็นระยะ ติดไว้ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ขับรถที่สวนมาหรือตามหลังมามองเห็นได้โดยชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และเมื่อมิได้ใช้รถนั้นรับส่งนักเรียนให้ไฟสัญญาณดังกล่าว

(๔) จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นดังต่อไปนี้ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น และต้องติดตั้งหรือเก็บไว้ภายในรถในตำแหน่งที่เหมาะสมและปลอดภัย รวมทั้งสามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวก และพร้อมที่จะใช้งานได้ทุกขณะ

(ก) เครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่าหนึ่งเครื่อง

(ข) ค้อนทุบกระจกไม่น้อยกว่าหนึ่งอัน สำหรับรถที่มีลักษณะเป็นรถตู้โดยสาร

(๕) จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ใช้รับส่งนักเรียน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พลอากาศเอก สุกำพล สุวรรณทัต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันรถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิงได้เกิดการระเบิด ลูกไหม้ หรือรั่วไหลของก๊าซไวไฟ ในขณะที่ใช้รถนั้นรับจ้างบรรทุกคนโดยสารขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของคนโดยสาร อีกทั้งสาเหตุของอุบัติเหตุทางถนนของรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ที่ใช้ในการรับจ้างรับส่งนักเรียน ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยของผู้ขับขี่ขณะขับขี่ดังกล่าว แต่โดยที่ข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารในปัจจุบันได้กำหนดเฉพาะกรณีของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะเท่านั้น จึงสมควรมีข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารให้ครอบคลุมถึงผู้ขับขี่รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ที่ใช้ในการรับจ้างรับส่งนักเรียนด้วย เพื่อให้คนโดยสารของรถดังกล่าวได้รับความปลอดภัยมากขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้